

Polecenia podsumowujące

1. Omów przyczyny, przebieg i skutki rewolucji lutowej we Francji.
2. Wymień przyczyny wybuchu Wiosny Ludów w Niemczech i monarchii Habsburgów.
3. Rozstrzygnij, czy słuszne jest stwierdzenie, że Wiosna Ludów podważyła ład wiedeński w Europie. Uzasadnij odpowiedź.

Wiosna Ludów 1848–1849

Podsumowanie

5

◆ Rewolucja lutowa we Francji

Przyczyny	Przebieg	Skutki
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój grup politycznych we Francji krytykujących monarchię lipcową i domagających się większych zmian społeczno-politycznych • zakaz zorganizowania w Paryżu bankietu politycznego na rzecz reformy prawa wyborczego 	<ul style="list-style-type: none"> • II 1848 – manifestacje polityczne w Paryżu oraz starcia z wojskiem i Gwardią Narodową początkiem rewolucji • II 1848 – abdykacja Ludwika Filipa I i ogłoszenie II Republiki 	<ul style="list-style-type: none"> • wprowadzenie powszechnego prawa wyborczego dla mężczyzn, wolności prasy i prawa do pracy dla wszystkich obywateli, zniesienie kary śmierci, a w koloniach – niewolnictwa • Francja pierwszym w pełni demokratycznym państwem na świecie

Porażka republikanów w wyborach prezydenckich, zwycięstwo przeciwnika haseł rewolucji – Karola Ludwika Napoleona Bonaparte. 1852 – ogłoszenie II Cesarstwa z silną władzą cesarską Napoleona III.

◆ Wiosna Ludów

Kraj	Przyczyny	Przebieg	Skutki
Kraje niemieckie	<ul style="list-style-type: none"> • walka z istniejącym porządkiem polityczno-społecznym • dążenie do zjednoczenia Niemiec przyczyną zwołania we Frankfurcie ogólnoniemieckiego parlamentu (V 1848) 	<ul style="list-style-type: none"> • III 1848 – masowe demonstracje przeciwko ładowi wiedeńskiemu na terenie całych Niemiec, największe w Berlinie • wprowadzenie w Prusach swobód politycznych przyczyną zadowolenia liberałów i zwolenników króla 	<ul style="list-style-type: none"> • opadanie fali rewolucyjnej • 1850 – nadanie w Prusach konstytucji gwarantującej podstawowe prawa obywatelskie • dwuizbowy parlament bez demokratycznej ordynacji wyborczej
Austria	<ul style="list-style-type: none"> • dążenie do zwiększenia swobód obywatelskich 	<ul style="list-style-type: none"> • III 1848 – demonstracje i rozruchy społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> • dymisja Klemensa von Metternicha • IV 1848 – ogłoszenie przez cesarza Ferdynanda I konstytucji • uwłaszczenie chłopów w monarchii habsburskiej
Węgry	<ul style="list-style-type: none"> • dążenie do uzyskania odrębności narodowej w ramach monarchii Habsburgów 	<ul style="list-style-type: none"> • III 1848 – zwołanie sejmu węgierskiego w Preszburgu i uchwalenie liberalnej konstytucji • wybuch konfliktu austriacko-węgierskiego • udział Polaków w Wiosnie Ludów na Węgrzech (generał Józef Bem) • III 1849 – inkorporacja Korony św. Stefana do cesarstwa • detronizacja Habsburgów • IV 1849 – przyjęcie Deklaracji niepodległości • stłumienie powstania węgierskiego z pomocą Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • krwawy terror wobec powstańców • koniec marzeń Węgrów o niepodległości
Italia	<ul style="list-style-type: none"> • dążenia niepodległościowe i sprzeciw wobec polityki Habsburgów 	<ul style="list-style-type: none"> • powstania przeciwko Habsburgom w Wenecji i Lombardii stłumione przez wojska austriackie • wojna Austrii z Królestwem Sardynii, porażka Sardynii • ukonstytuowanie się republiki w Rzymie i wygnanie papieża Piusa IX (II 1849) 	<ul style="list-style-type: none"> • porażka zjednoczeniowych dążeń Włochów

◆ Skutki Wiosny Ludów w Europie

Pierwsza i jedyna powszechna rewolucja polityczno-społeczna w dziejach Europy. Ukazanie problemów ładu wiedeńskiego.

Liberalizacja polityki części monarchów (wprowadzenie konstytucji i swobód obywatelskich). Ujawnienie się dążeń niepodległościowych (np. Słoweńcy) i zjednoczeniowych (np. Włosi).

Polecane publikacje

J. Chudzikowska, *Generał Bem*, Warszawa: PIW, 1990.

S. Kalembka, *Wiosna Ludów w Europie*, Warszawa: Książka i Wiedza, 1991.

L.B. Namier, *1848 – rewolucja intelektualistów*, przekł. A. Ehrlich, Kraków: Universitas, 2013.

